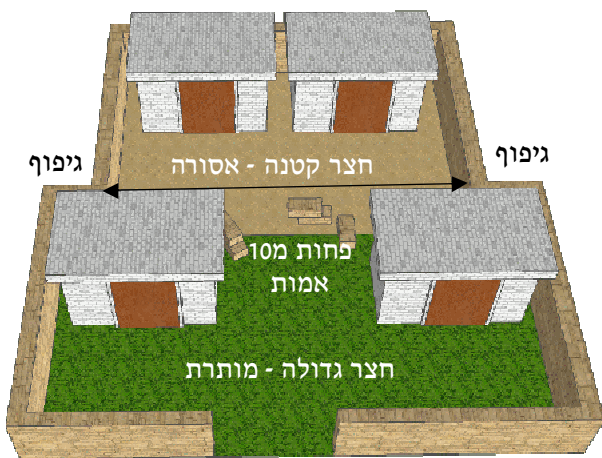

ח ע"א-ב. החידוש במבוי שנפרץ לחצר

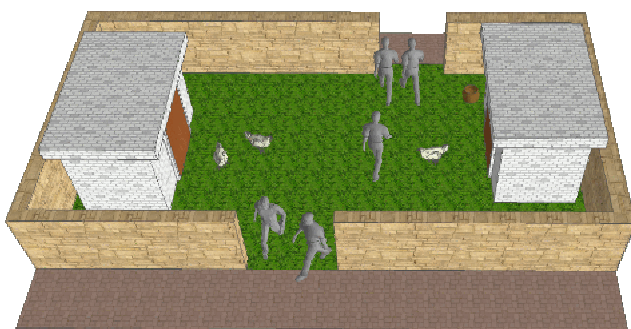
רב ירמיה בר אבא בשם רב: מבוי סתום שנפרץ מצידו, במידה ולא עירבו את המבוי יחד עם החצר ב"שיתופי מבואות" – המבוי נאסר לטלטול (למרות הלחי שבו) כדין מבוי פרוץ, ואין לפירצה דין "פתח" (למרות שרוחבו פחות מ10 אמות) כי "שוה מבפנים", העומד במבוי לא רואה את הגיפופים ("המשקוף" של הפתח). לעומת החצר שמותרת בטלטול, כי הפירצה דינה כ"פתח" כי "ניראת מבחוץ", העומד בחצר רואה את גיפופי הפתח.

חצר גדולה שנפרצה לחצר קטנה (צב ע"א), מדין "שוה מבפנים וניראת מבחוץ", מכיוון שהגיפופים ניראים רק לעומד בחצר הגדולה – החצר הגדולה מותרת בטלטול, והחצר הקטנה אסורה בטלטול.

רבה בר עולא שאל את רב ביבי בן אבוי: מדוע צריך את דינו של רב, הרי יש לנו משנה מפורשת שמלמדת אותנו עיקרון זה?

ענה רב ביבי: במשנה התרתנו חצר שהרבים לא הולכים בה (רק מצד אחד של החצר המומרת יש פתח לרה"ר), קמ"ל שרב התיר אפילו חצר שהרבים הולכים בה (משני הצדדים של החצר המותרת ישנם פתחים הפתוחים לרה"ר).

שואלת הגמרא: והרי שנינו בברייתא חצר שהרבים נכנסים בפתח זה ויוצאים בפתח זה, דינה: לטומאה דינה כרשות הרבים (כל הלכות ספק טומאה נלמדים מסוטה, שספק נסתרה ברשות היחיד – ולכן "ספק טומאה" חל רק ברה"י ולא ברה"ר. סוטה כח ע"ב. ואף חצר אין דרך אישה להיסתר שם. רש"י), לשבת דינה כרשות היחיד (מחמת ארבעת מחיצותיה). מכאן שאף חצר שהרבים בוקעים בה נחשבת כרשות היחיד, ומה חידוש רב בהתרת החצר למרות שרבים בוקעים בה מהמבוי?

עונה הגמרא: בחצר אין הרבים נכנסים בפתחים המכוונים ומשום כך הגדירו את החצר רשות היחיד, קמ"ל שרב התיר אפילו בחצר ומבוי שפתחיהם מכוונים, ועקב כך יותר רבים מהלכים שם, להגדירה כרשות היחיד.

שואלת הגמרא: לשיטת רבה שסובר בפתחים מכוונים רב אסר (אפילו אם עירבו את החצר והמבוי יחדיו, כי זה נראה כ"מבוי מפולש"), והעמיד את דברי רב שהתיר את החצר בפתחים שלא מכוונים – כיצד יתרוץ רבה את הכפילות בין הברייתא לרב?

עונה הגמרא: מהברייתא היינו לומדים שדין כזו חצר שהרבים בוקעים בה, נחמיר בה בשני האופנים: 1. הזורק מרשות הרבים לחצר – חייב, החצר רה"י לחומרא. 2. טלטול – חייב, החצר רה"ר לחומרא. קמ"ל רב להגדיר חצר כזו כרה"י, אף לקולא ומותר לטלטל בה.